מד ב מיי שם הלי ט: מה ג מיי שם הלכה ח

קודש עושה בי״ט זו ע״ג זו. מתני' בית שמאי

אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל

אומרים מביאין שלמים כר׳. אמר עולא מחלוקת בשלמי חגיגה לסמוך,

מביאין חגיגה ואין סומכין עליה, ועולת ראייה אין

. מקריביז כל עיקר ביו"ט.

שלמים וסומכין, ומקריבין עולת ראייה דכתיב לא

. הריביז בי״ט. ירושלמי

הלל אומרים לא הותרה.

. איזו היא שלא כדרכה

מודים באשם מצורע

שסמך עליו מאתמול שלא

יצא, שלמי נדבה שסמך

עליהן מאתמול יצא, מה

פליגי בשלמי חגיגה, ב״ש עבדי לה כשלמי נדבה,

וכ״ה עכדי לה כאשם

אין קרבין בי"ט, תנאי היא, ר"ש בן אלעזר תני

שלמים שאינן של י״ט, בית שמאי אומרים לא

דבית שמאי

אמר עולא מחלוקת כו'. וא"ת רבינו חננאל (המשך) לב"ש למה להו למימר טעמא ולפיכך ממהר. ואמר להו רבא במחשבתו ניכרת משום וחגותם הא קאמרינן לקמן משום לכם ולא לגבוה וי"ל משום מתוך מעשיו דברי הכל, ולאו כלום הוא, והכא בכלי שנגע בו כעדשה דלא תטעה לומר לה׳ כל דלה׳א ומ"מ קשיא לב"ה למה להו למימר מן השרץ, ואינו יודע אם כעדשה מטמא אי כל דלה׳ תיפוק ליה משום דאית להו אינו מטמא, ובא לשאל לב"ה מתוך וכו' והוי שפיר לורך קלת מז החכמים ואמרו לו משום שלא יאמרו שלחן שלך מלא טמא, דקי"ל שכן החומט ושל רבך ריקן כדפרישית לעיל פ״ק d) וחזינו ליה להאי גברא (ד׳ יב. סד״ה ה״ג) וי״ל משום שלא תטעה לווווינן ליוו לוואי גבו א דאזיל לאטבולי לההוא מנא דאיטמי בכעדשה לומר וחגותם חג חגיגה אין עולה לא: מן השרץ שאינו מפורש שכתב בפירוש בתורה ובא השמש וטהר מידע ידע מדהא לא ידע הא נמי לא ידע. ומטבילין מגב לגב ומחבורה לחבורה. ירושלמי כיצד מטביליז מגב לגב, רצה לעשות עיסתו על גב גתו, או גתו ע"ג עיסתו. מטביל את כליו. [כיצד] מחבורה לחבורה, היה אוכל בחבורה זו ³ [תרומה] וביקש וביקש עוד לאכול בחבורה אחרת שלמים וכיוצא בהן הרשות בידו. והני מילי ביו"ט, אבל ג) (בחול) [בשבת] לא, כדתנז הטובל לתרומה נהוחזק לתרומה אסור לקודש. כיוצא גתו ובדו אחד מהן תרומה והשני

ואי בעית אימא רבי קחני לה וכולה מחני׳ בי"ט כדאמרינן אין מטבילין את הכלי על גב מימיו לטהרו בי"ט הטבלה הוא דלא הא השקה בכלי אבן שפיר דמי. ובספרים שלנו נחלפה רישא לסיפא וסיפא לרישא דכתיב בהו ברישא אין משיקין והדר אין מטבילין ועל כן רוב התלמידים שגו בפירושה של סוגיא זו ואין אדם יכול לישבה על כנה וגורסין מפני דוחק ומתני' רישא בי"ע וסיפא בשבת ומפרשינן רישא דקתני משיקים בי"ט קאמר ותנא השקה והוא הדין להטבלה וסיפא דקתני אבל לא מטבילין איירי בשבת ותנא הטבלה והוא הדין להשקה

> ואיבעית אימא רבנן וכולה מתניתין בשבת: תנו רבנן כלי שנפ'מא מערב יום 'פוב אין מטבילין אותו בין השמשות רבי שמעון שזורי אומר אף בחול אין ממבילין אותו מפני שצריך הערב שמש ותנא קמא לא בעי הערב שמש אמר רבא אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקא אמרי ¢במחשבתו נכרת מתוך מעשיו קמפלגי והיכי דמי כגון דנקים מנא בידיה ורהים ואזיל בין השמשות לאטבוליה מר סבר האי דקא רהיט ואזיל

מידע ידע דבעי הערב שמש ומר סבר מחמת מלאכתו הוא דקרהים ואמינא להו אנא במחשבתו נכרת מתוך מעשיו דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי כגון דאיטמי בפחות מכעדשה ואתא לקמיה דרבנן לשיולי בפחות מכעדשה איממי אי לא מר סבר מדהא לא גמיר הערב שמש נמי לא גמיר ומר סבר הא הוא דלא גמיר הא הערב שמש גמיר: ומטבילין מגב לגב: יחנו רבנן כיצד מגב לגב הרוצה לעשות גתו על גב יכדו וכדו על גב גתו עושה כיצד מחבורה לחבורה היה אוכל בחבורה זו ורוצה לאכול בחבורה אחרת הרשות בידו: בותני סב"ש אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים "מביאין שלמים ועולות יוסומכין עליהן: גמ' אמר עולא מחלוקת בשלמי חגיגה לסמוך ועולת ראייה ליקרב דבית שמאי סברי יוחגותם אותו חג לה' חגיגה אין עולת ראייה לא וב"ה סברי לה' סכל דלה' יאבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קריבין ביו"ט וכן אמר רב אדא בר אהבה ינדרים ונדבות אין קריבין ביו"מ מתיב'י אמר רבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה שאינה של רבי שמעון בן אלעזר לא נוזלקו בית שנאי ובית וולל על עולתו שהינה טי"ם שאינה קרבה ביום מוב ועל שלמים שהן של יום מוב שקריבין ביו"ם על מה נחלקו על עולה שהיא של יום מוב ועל שלמים שאינן של יו"ם שבית שמאי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא תריץ ואימא הכי אמר ר' שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על עולה ושלמים שאינן של יו"ם שאין קריבין ביום מוב ועל שלמים שהן של יום מוב שקריבין ביו"ם על מה נחלקו על עולה שהיא של יו"ם שבית שמאי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים יביא "רב יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי היא דתני' שלמים הבאים מחמת יו"מ ביום מוב בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו"מ ושוחטן ביו"ם ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום מוב ושוחטן ביום מוב

אבל מן השרץ ואתא לשיולי וכו': הא הוא דלא גמיר. דלא כתיב בהדיא בכעדשה אבל הערב שמש דבהדיא כתיב מגמר גמיר ובכהן עסקיינן דמשתמש בו תרומה: הרולה לעשות גתו על גב כדו. מי שהיו כליו טמחין והטבילן לדעת דריכת זיתיו ונמלך לעשות גתו: עושה. גמו על גב טבילה זו שהטביל לשם כדו וא"ל לחזור ולהטביל לשם גת וההיא טבילה שניה הבא להחמיר על עלמו ולהטביל קחני מתני שהוא מטביל בי"ט שאין כאן תקון כלי ואינה טבילה שהרי אינה לריכה: בחבורה זו. על פסחו והיה טמא או כליו טמאין וטבל לדעת כן: הרשות בידו. וא"ל לחזור ולטבול וקאמרה מתני' דאם בא להחמיר ולהטביל כליו לשם חבורה האחרת מטביל ביום טוב: ב'תבי' מביאין שלמים. בי"ט לפי שיש בהן אכילת אדם: ואין סומרין עליהן. שהסמיכה אסורה משום שבות שבכל כחו היה סומך והוי ליה משתמש בבעלי חיים ותנן אין רוכבין על גבי בהתה (לקתן דף לי:): אבל לא עולות. אין מביאין עולות חוץ מתמידין ומוספין שהן קרבן לבור חמנן קבוע אבל עולת יחיד לא יביא לפי שאין בה אכילת הדיוט וכתיב (שמות יב) יעשה לכם ולא לגבוה: במ' מחלוקת בשלמי חגיגה לסמוך ועולם ראייה ליקרב. מתני דמודו תרוייהו בשלמים להביא ולא אפלוג בהו אלא בקמיכתן בשלמי חגיגה מודו ב"ש בהבאתן מפני שהן חובת היום כדאמרינן בחגיגה (דף ט.) מוחגותם אותו חג" ועולה שנחלקו אף בהבאתן בעולת ראייה נחלקו וההיא הוא דקא שרו ב"ה מפני שהיא של יום טוב דנפקא לן מולא יראו פני ריקס (שמות כג): אבל נדרים ונדבות. הואיל ואין זמנן היום כלל דברי הכל אין קרבין ואפיי שלמים וכ"ש עולות דיכול להביאן לאחר זמן ואף על גב דחגיגה וראייה יש להן תשלומין כל שבעה שרו בה שמא יאנס ולא יקריבנה בשאר הימים ותנן עבר הרגל ולא חג אינו חייב באחריותו והכי מפרש בברייתא לקמן? דמשום האי טעמא שרו לה: שאינה של יום טוב. כגון נדר ונדבה: שאינה קרבה. דאית בה תרתי לאיסורא אין בה אכילת אדם ואפשר לאחר זמן: ועל שלמים שהן של י"ע. כגון חגיגה ושלמי שמחה: שקרבין. דאיכא תרתי להתירא אכילת אדם והן זמנן ברגל ואם יעבור הרגל בטל קרבנו: ועל שלמים שאינן ולו'. אלמא שלמים דנדרים ונדבות לבית הלל קרבין וקשיא לעולא: **הנאי שקלה מעלמא.** וכי לא משכחת תנא דאמר כעולא דתימא עולא כי ההוא סבירא ליה דאינטריכא לך לשבושה להך מתני׳ ולתרולה: **הנאי היא.** אשכחן תנא אחרינא דקאי כעולא: **מחמח יום טוב.** חגיגה ושמחה:

שמש, בירום לא יטוח הכלי הטמא אלא עד שיעריב עליו השמש בתר טבילה, ולפיכך רהיט לאטבוליה קודם ביאת השמש, ובחול שפיר דמי, יביא, והאי תנא תני שלמים הבאין מערב יו״ט בית שמאי אומרים סומך עליהן מערב יו״ט אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין וביום טוב הוא דאסור שנמצא מתקן מנא ביום טוב לחול, כי בעת שיעריב השמש ונטהר חול הוא. ורי שמעון שזורי ביו״ט, ובית הלל אומרים סומך עליהן ביום טוב ושוחטן ביו״ט, אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין

ואין ראוי לפרש כן לדרדקי דבי רב דה"כ ליתני קילתה ושמעינן חמירתה לשמעינן הטבלה דמותרת בי"ט ואנא אמינא דכל שכן השקה אבל השתא דאשמעינן משיקין איכא למימר דוקא קתני אבל הטבלה לא וכן לענין שבת דחשמעינן חבל לח מטבילין חי הוח הדין להשקה סבירא ליה הוה ליה לאשמועינן אין משיקין ושמעינן כל שכן דאין מטבילין אבל השתא דאשמעינן אין מטבילין איכא למימר הא השקה שרי וסייג לדברי ספר התוספתא דכך מלינו בו במסכת שבתים ובמסכת בילה ש: אין מטבילין אותו בין השמשות. מפני שהוא ספק לילה ונמצא מטביל בי"ט: אף בחול. אם אנו רואין אדם המטביל כלי בין השמשות אנו לריכין להחזירו ולמחות בידו מפני שלריך הערב שמש וזה המטביל כלי בלילה ודאי דעתו להשתמש בו מיד ולא להמתיו הערב שמש דלמחר: וחנה קמה לה בעי כו'. בתמיה: אשכחתינהו לרבנן דבי רב. לתלמידים שבבית המדרש: מעשיו. דקא רהיט במרולה: מידע ידע דבעי הערב שמש. והיינו דרהיט כסבור להספיק קודם יליאת היום וכשיראה שלא יספיק הואיל ובא למקוה גומר טבילתו וממתין מלהשתמש בו עד שיעריב שמשו למחר הלכך בין השמשות די"ט אסור משום דמטביל בי"ט שלא לצורך אבל

וביום טוב הוא דאסור שנמצא מתקן מנא ביום טוב לחול, כי בעת שיעריב השמש ונטהר חול הוא. ור' שמעון שוורי סבר האי דרחיט בין השמשות, לאו משום דירע דלא מיטהר אלא בהערב השמש, אלא משום דטרוד במלאכתו הוא

בחול לה מחינן ביה דמחשבתו ניכרת שלהערב שמשו הוא מתכוין מתוך מעשיו של מרולתו: דכולי עלמא לא פליגי. דודאי ניכרת באיניש דעלמא והאי גברא דאפליג ביה רבי שמעון שזורי ואמר דלא אמרינן ביה מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו: כגון דאיטמי ליה. מנא אחרינא בפחות מכעדשה

ל) [חולין יג.], כ) [חוספח׳פ״ב], ג) [בחוספח׳ איתא בדו ובדו על גב גמו וכו אימא בערוך ערך גב ע"ם]:, ד) חגיגה דף ז: ודף יו. מגילה דף ה., ה) ולקמן כ:ן, ו) סנהדרין לו. [לקמן כ: שבת קיד. פסחים לח. מנחות ק:ן, ז) ופסחים מה: וש"נו, ק.ן, א [פפמים מייות כן, ח) [פי"ו], ט) [פ"ב], י) [ויקרא כג], כ) [דף כ:],

תורה אור השלם וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיְיְיָ שְׁבְעַת יְמִים בַּשְׁנָה חֻקַּת שְבְעַת יְמִים בַּשְׁנָה חֻקַּת עולם לדרתיכם בחדש ויקרא כג מא

מוסף רש"י

מביאין שלמים. ביו"ט סהן מחכל חדם ביו"ט וכתיב אך אשר יאכל לכל ילה ה.) שיש נהס לוכך מאכל הדיוט (חגיגה ד: יד.). ואין סומכין עליהן. שהסמיכה שנות היא דתנן (לקמן לו:) אלו הו משום שבות לא רוכביו יאן משום שפות כלו דוכבן על גבי בהמה, ועל אלו שיקריבו ביו"ט יסמכו מאתמול, דלית להו לבית שמאי תכף לסמיכה שחיטה (מגילה ה.) אלא סומך עליהן מערב יו"ט שומן עליהן מערב יו"ט ושוחטן ביו"ט (חגיגה יג). אבל לא עולות. אין מביאין כלל דסבירא להו לב"ש לכם ולא לגבוה, חוץ מתמידין ומוספין שומנן קבוע, וכל שומנן קבוע כחיב בהו במועדו ואפילו בשבת וכל סכן ביו"ט (חגיגה ז:) אבל לא מביאין עולות באותן שיכול להביא לאחר יויינו שיכול נהביח נחחר יו"עו (שח יה). מביאין שלמים רעולות. ותה אני מקיים לכם, לכם ולא לנכרים (מגילה ה). וסומכין עליהן. כיון דמותר להביאן לא גזרו שבות לבטל סמיכתן (חגיגה ז:)**. תנאי** שקלת מעלמא. איבדת כולם שאין אתה מולא תנאים שנחלקו בכך, דמוקי הגך תרמי מתניימא חדא

מוסף תוספות

א. וריבה אפילו עולה שיטה, ועיש"ע.

רבינו חננאל

ת"ר כלי שנטמא מערב יו"ט אין מטבילין אותו ביום טוב בין השמשות, הערב שמש. ואמרו רבנז מתוך מעשיו פליגי, היכי דנקיט מנא טמא ו מי ונקיט מנא טמא בידיה בין השמשות ורהיט לאטבולי, דרבנן סברי מדרהיט ידע דבעי הערב